

AC-Net Internservice AB
Kaserngatan 2 (vån 3)
903 47 Umeå

Årsredovisning
för
AC-Net Internservice AB

556930-5278

Räkenskapsåret

2022

Byrå: Heinstams Bolagstjänst AB

Telefon: 090-70 41 90

Styrelsen och verkställande direktören för AC-Net Internservice AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

AC-Net Internservice AB tillhandahåller ett logiskt regionalt bredbandsnät mellan Västerbottens läns kommunhuvudorter, baserat på svartfiberförbindelser som Bolaget hyr av nätägare i regionen, för att tillgodose ägarnas, och Västerbottens Läns kommuners, behov av datakommunikation till sina verksamheter samt i övrigt främja en fortsatt utbyggnad av Västerbottens läns kommunalägda stadsnät i syfte att öka regionens attraktionskraft. AC-Net Internservice AB tillhandahåller ett logiskt regionalt bredbandsnät mellan Västerbottens läns kommunhuvudorter, baserat på svartfiberförbindelser som bolaget hyr av nätägare i regionen. Syftet är att tillgodose ägarnas, och Västerbottens kommuners behov av datakommunikation till sina verksamheter samt för att i övrigt främja en fortsatt utbyggnad av Västerbottens läns kommunalägda stadsnät och att öka regionens attraktionskraft.

Bolaget deltar aktivt i det regionala utvecklingsarbetet genom att utveckla ett väl fungerande regionalt nät för Västerbottens offentliga sektor. Vidare kan bolaget bedriva projekt som omfattar kommunerna i Västerbottens län och som stödjer regionala utvecklings- digitaliserings- och bredbandsstrategier.

Bolaget ägs av:

Region Västerbotten	510 000 aktier
Skellefteå Kraft AB	245 000 aktier
Umeå Energi UmeNet AB	245 000 aktier

Företaget har sitt säte i Umeå.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I takt med att bolagets omvärld förändras har ägarna utrett och beslutat om bolagets framtida konstruktion och landat i en förändrad ägarbild samt förberedelse av fusion av de två AC-Net bolagen, AC-Net Internservice AB och AC-Net Externservice AB.

Bolaget har tillsammans med AC-net Externservice AB säkerställt att en tekniskt ansvarig och en säkerhetsansvarig anställts till bolagen. Det ligger helt i linje med den höjning av beredskap och rådighetsförmåga som bolaget behöver säkerställa framledes.

Bolaget har huvudsakligen arbetat med aktiviteter inom fyra verksamhetsområden:

1. Förädla befintlig affär

Målsättning:

Bolaget ska årligen inventera, analysera, föreslå förbättringar och justera nyttjandet av regionnätet

tillsammans med respektive kommun och Regionen.

Utfall

AC-Net genomförde under kvartal 1 en inventering och uppdatering av regionnätsavtalet. Flertalet kommuner uppgraderade sina förbindelser för internetleverans samt att det tillkom nya för bland annat anslutning till Netadmin. Vidare stängdes några förbindelser som inte nyttjades, men på det hela ökade antalet förbindelser.

Under året har nya förbindelser kopplats upp vilka blir del i 2023 års inventering.

2. Rådighet

Målsättning:

AC-Net samordnar stadsnäten inom regionen och bistår som resurs inom lämpliga kompetensområden.

Förhöjda krav och förväntningar innebär nya behov vad gäller drift och service av regionnätet och de kommunala stadsnäten.

Kvalité och kontroll i regionnätet är en viktig framgångsfaktor. Tillsammans med, en bland länets stadsnät, gemensam långsiktig målbild.

Utfall

AC-Net har tillsammans med utvalda stadsnät i Västerbotten samt assistans ifrån IT Norrbotten genomfört en upphandling av ny NOC-leverantör och supportleverantör. Avtalet möjliggör en högre grad av samarbete mellan stadsnäten och regionnätet i länet.

Svenska stadsnätsföreningen har tillsammans med PTS och MSB startat projektet ”Motståndskraft och uthållighet”. Syftet med projektet är att höja stadsnätens beredskap och handlingsförmåga i händelse av kris eller krig. AC-Net har inom ramen för projektet anmält sig som Beredskapssamordnare och samtidigt säkerställt att felsöknings- och driftsutrustning levereras till stadsnäten i Västerbotten. UmeNet och Skellefteåkraft fibernät har samtidigt gjort egna beställningar på felsökning- och driftsutrustning. Det medför att vi inom Västerbotten höjt vår förmåga till motståndskraft och uthållighet. Arbetet inom området kommer fortskrida under kommande år med ytterligare aktiviteter så som till exempel utbildningar.

Arbetet med drift- och säkerhetsanalyser har under året fortlöpt och kan summeras med att samtliga risk och sårbarhetsanalyser för bolagets noder och inplaceringar är genomförda. Vidare är processer och rutiner genomgångna internt samt med leverantörer. Kontinuitetsplanen tillsammans med verksamhetsbeskrivningen är färdigställd vilket innebär att underlagen till att genomföra den slutgiltiga analysen på drift och säkerhetsskydd är sammanställda.

Assistansen till att hjälpa stadsnät i Västerbotten att genomlysa drift- och säkerhetsanalyser har ej slutförts med anledning av att det ansetts naturligt och kunskapsbyggande att första genomföra AC-Nets egna analyser samt att det under året tillkommit nya regler.

3. Tjänsteportföljen

Målsättning:

Bolaget stödjer länets kommuner och Regionen inom verksamhetsutveckling kopplat till digitalisering.

AC-Net deltar eller driver projekt som kan leda till en ökad användning av regionnätet.

Utfall

Projektet LoRa har under året fokuserat på att beställa och montera teknisk IoT-utrustning inför kommande workshops, som under år 2023 är tänkt att hållas hos involverade kommuner. Workshoparna med IoT-utrustningen avser generera uppslag och konkreta tjänstetillämpningar som underlättar samt

effektiviserar kommunernas samhällsuppdrag inom tillämpliga områden.

4. Kommunikation

Målsättning:

Påverkansarbete för att belysa regionnätets betydelse som möjliggörare till att bygga morgondagens samhälle.

AC-Net ska marknadsföra regionen och dess stadsnät som "en" marknad med möjligheter för tjänsteleverantörer och operatörer.

Utfall

Under året har en ny hemsida och färgprofil arbetats fram med syfte att belysa ett för tiden ändamålsenligt kommunikationsbudskap om vilka värden AC-Net bidrar till att skapa, "För ett livskraftigt sammankopplat Västerbotten". Likväl har ett omtag gjorts om hur bolaget önskar kommunicera i sociala nätverk likt LinkedIn.

AC-Net har även deltagit på Mötesplats digitala Västerbotten 2022 och besökt flertalet kommuner för att resonera om drift och säkerhet men även samverkan. Vidare har ett avstämningsmöte om framtiden och organisationsstrukturer hållits med Region Västerbotten.

Framtid

Mycket tyder på att ett större fokus ställs på regionnätets beredskap i händelse av kris eller krig. Detsamma gäller de kommunala stadsnäten. Kravställarna bakom detta fokus är både myndigheter, samhällsfunktioner och branschen i sig. AC-Net har redan tagit steg i rätt riktning till att höja beredskap och handlingskraft, men resan är endast påbörjad. AC-Net axlar år 2023, rollen som en av sju beredskapssamordnare i stadsnätssverige. En satsning som genomförs nationellt med PTS, MSB och Svenska stadsnätetsföreningen.

En viktig framgångsfaktor till att höja länets beredskap inom bredbandsinfrastrukturen är sannolikt vår förmåga till samverkan. Därmed behöver AC-Net bidra till att bereda vägen för just samsyn och handlingskraft att samarbeta inom området bredband och stadsnät.

Styrelse

Lennart Holmlund (ordförande)

Anette Lindgren

Hans-Inge Smetana

Emma Vigren

Evelina Fahlesson

Niklas Fryxell

Styrelsen har under året haft fyra antal protokollförda sammanträden.

Flerårsöversikt (Tkr)	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	11 168	10 947	18 063	9 298
Resultat efter finansiella poster	369	-193	-1 173	258
Balansomslutning	5 715	4 971	16 119	9 331
Soliditet (%)	82,1	88,5	28,4	59,0

Förändringar i eget kapital

	Aktie- kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	1 000 000	3 042 584	-82 493	3 960 091
Disposition enligt beslut av årsstämman:				
Balanseras i ny räkning		-82 493	82 493	0
Årets resultat			9 831	9 831
Belopp vid årets utgång	1 000 000	2 960 091	9 831	3 969 922

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	2 960 092
årets vinst	9 831
	2 969 923
disponeras så att i ny räkning överföres	2 969 923
	2 969 923

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Nettoomsättning		11 168 257	10 947 281
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		11 168 257	10 947 281
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader		-9 729 615	-10 404 209
Personalkostnader	2	-6 228	-27 193
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-1 053 386	-713 098
Summa rörelsekostnader		-10 789 229	-11 144 500
Rörelseresultat		379 028	-197 219
Finansiella poster			
Ränteintäkter		-10 143	49 711
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-45 985
Summa finansiella poster		-10 143	3 726
Resultat efter finansiella poster		368 885	-193 493
Bokslutsdispositioner			
Förändring av periodiseringsfonder		0	133 000
Förändring av överavskrivningar		-355 157	0
Summa bokslutsdispositioner		-355 157	133 000
Resultat före skatt		13 728	-60 493
Skatter			
Skatt på årets resultat		-3 897	-22 000
Årets resultat		9 831	-82 493

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	3	3 455 157	3 394 927
Summa materiella anläggningstillgångar		3 455 157	3 394 927
Summa anläggningstillgångar		3 455 157	3 394 927
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		0	6 625
Övriga fordringar		68 325	11 500
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		838 164	877 605
Summa kortfristiga fordringar		906 489	895 730
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Övriga kortfristiga placeringar		486 774	0
Summa kortfristiga placeringar		486 774	0
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		866 126	680 563
Summa kassa och bank		866 126	680 563
Summa omsättningstillgångar		2 259 389	1 576 293
SUMMA TILLGÅNGAR		5 714 546	4 971 220

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		1 000 000	1 000 000
Summa bundet eget kapital		1 000 000	1 000 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		2 960 092	3 042 585
Årets resultat		9 831	-82 493
Summa fritt eget kapital		2 969 923	2 960 092
Summa eget kapital		3 969 923	3 960 092
Obeskattade reserver			
	4		
Periodiseringsfonder		550 690	550 690
Akkumulerade överavskrivningar		355 157	0
Summa obeskattade reserver		905 847	550 690
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		774 864	393 083
Övriga skulder		13 912	17 355
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		50 000	50 000
Summa kortfristiga skulder		838 776	460 438
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		5 714 546	4 971 220

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Maskiner och andra tekniska anläggningar 20-33%

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medelantalet anställda

	2022	2021
Medelantalet anställda	0	0

Bolaget har inga anställda. VD-tjänsten köps från AC-Net Externservice AB.

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	6 946 015	5 575 139
Inköp	1 113 616	1 370 876
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	8 059 631	6 946 015
Ingående avskrivningar	-3 551 088	-2 837 990
Årets avskrivningar	-1 053 386	-713 098
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 604 474	-3 551 088
Utgående redovisat värde	3 455 157	3 394 927

Not 4 Obeskattade reserver

	2022-12-31	2021-12-31
Akkumulerade överavskrivningar	355 157	0
Periodiseringsfond 2017	433 307	433 307
Periodiseringsfond 2018	117 383	117 383
	905 847	550 690
Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	186 604	113 442
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	567	704

Umeå / 2023

Lennart Holmlund
Ordförande

Anette Lindgren

Karl Niklas Fryxell

Emma Vigren

Hans-Inge Smetana-Nilsson

Evelina Fahleson

David Lindström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats / 2023

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Lars Ekman
Auktoriserad revisor

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska underskrifter:

NAMN:	Anna Evelina Fahleson	
ORGANISATION:	AC-Net Internservice AB	
DATUM & TID:	2023-02-27 15:37:39 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	

NAMN:	EMMA VIGREN	
ORGANISATION:	AC-Net Internservice AB	
DATUM & TID:	2023-02-27 15:47:34 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	

NAMN:	Anette Viola Lindgren	
ORGANISATION:	AC-Net Internservice AB	
DATUM & TID:	2023-02-27 15:49:29 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	

NAMN:	LENNART HOLMLUND	
TITEL, ORGANISATION:	Ordförande, AC-Net Internservice AB	
DATUM & TID:	2023-02-27 15:55:38 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	

NAMN:	HANS-INGE SMETANA-NILSSON	
ORGANISATION:	AC-Net Internservice AB	
DATUM & TID:	2023-02-27 20:00:29 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	

NAMN:	NIKLAS FRYXELL	
ORGANISATION:	AC-Net Internservice AB	
DATUM & TID:	2023-02-28 07:40:20 +01:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	

NAMN: DAVID LINDSTRÖM
TITEL, ORGANISATION: VD, AC-Net Internservice AB
DATUM & TID: 2023-03-01 09:36:21 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

NAMN: LARS EKMAN
TITEL, ORGANISATION: Revisor, PWC
DATUM & TID: 2023-03-07 19:11:04 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

Fokusområde	Verksamhet	Mätvärden	Mål	Utfall	Kommentar
Förälda bef. affär	Tillgängliggöra region- och stadsnät				
	Genomlysning och avstämning av nyttjandet av regionnätet gentemot gällande regionnätavtal	Antal gånger per år	1 st	1 st	
	Löpande tillmötesgå tillkommande behov av regionnätetsförbindelser ifrån ägarna	Antal nya förbindelser	10 st	10 st	LoRa, Netadmin, Uppgraderingar Umeå, Nordmaling
		Antal uppgraderingar	5 st	2 st	
Rådighet	Rådgivning				
	Genomföra nätverksträffar bland stadsnäten i Västerbotten	Antal nätverksträffar	2 st	2st	
	Drift och underhåll				
	Utreda och besluta om ny lösning för drift	Ny driftslösning beslutad under 2022	OK	OK	Enligt plan
	Utreda och besluta om ny lösning för fältservice	Ny fältservice lösning bestlud under 2022	OK	Pågär	Enligt plan
	Arbeta med Process- och Nätförbättringar	Tillgänglighet	99,9%	99,7%	Omläggning av nät
	Säkerhet och kvalitet				
	AC-Nets egna driftsäkerhet helt genomgången	Genomförd	OK	Pågär	Fortsätter 2023
	Hjälpa stadsnät inom länet med säkerhet	Antal genomlysningar	7 st	0 st	Planerat 2023
Tjänste- portföljen	Projekt				
	Driva eller delta i utvecklingsprojekt	Antal projekt	1 st	3 st	LoRa
		Redovisa projektkostnader	Löpande	OK	Ej sammanställt ännu
	Nya tjänster/produkter				
Testa/prova nya tjänster/produkter	Antal nya tjänster	2 st	1 st	Nimbra blev ej av, Skellefteå backade ur	
	Nya tjänsteleverantörer				
	Nya kunder/tjänsteleverantörer till stadsnäten	Antal nya kunder/tjänsteleverantörer	2 st	2 st	Bahnhof
Kommunikator	Marknadsföring				
	Nytt PR-material	Framtaget nytt material och mallar	OK	OK	Enligt plan
	Publikationer i socialamedier	Antal publikationer	12 st	12 st	
	Ny hemsida	Nya hemsidag framtagen under år 2022	OK	Klart	Planeras klar maj
					Regionen, kommuner och energibolag
	Event				
	Delta på event eller mässor	Antal	2 st	2 st	SSNF
	Kundmöten				
Större kundmöten	Antal per kund och år	7 st (1 st)	8 st	Regionen och kommuner	
	Arrangera nätverksträffar bland stadsnät	Antal nätverksträffar	2 st	2 st	

AC-Net Internserice AB

Revisionsrapport från
PwC 2022

Februari 2023

Vår inriktning och iakttagelser i revisionen

Vår inriktning och iakttagelser

Revisionens syfte

Vårt uppdrag innebär att vi avger en revisionsberättelse och kontrollerar er finansiella information. Vi ger er även förbättringsförslag vad gäller processer och rutiner. Vår revisionsgranskning är baserad på risk* och väsentlighet*.

I revisionsuppdraget ingår även att granska styrelsens och VD:s förvaltning av bolaget vilket sker genom vår förvaltningsrevision*. Obligatorisk rapportering till styrelsen innefattar; rapportering om alla betydande förhållanden som inbegriper faktiska eller misstänkta överträdelser av lagar och andra författningar eller stadgar som identifierats under revisionen samt rapportering om upptäckta eller misstänkta oegentligheter.

Risk- och fokusområden

Vi har identifierat följande områden med förhöjd risk inom er verksamhet:

- Intäktsredovisning

Väsentlighetsgräns*

I vår revision är väsentlighetsgränsen satt till **251 tkr** vilket baseras på vårt professionella omdöme och vår kännedom om er verksamhet. För mer information om väsentlighetsbegreppet vänligen se bilaga 1.

Vad ni behöver veta

- Vi har inte några väsentliga noteringar från vår granskning av den finansiella informationen samt styrelsens förvaltning.
- Vi avser att lämna revisionsberättelse enligt standardutformning
- Vi redogör mer ingående för våra noteringar från revisionen i resterande del av rapporten.

2

Analys finansiell
information

Vår inriktning och iakttagelser

Bokslut

Här sammanfattar vi de utvecklingsområden och iakttagelser som vi hittat vid vår granskning av bokslutet.

Område	Iakttagelser	Vår rekommendation	Företagsledningens kommentarer
 Intäkter	Vi har i samband med vår granskning detaljtestat intäkternas existens och riktighet utan att några avvikelser noterats.		

Trafikljusförklaring - se bilaga 2

Bilagor

1. Ordförklaring
2. Trafikljusförklaring

Bilaga 1: Ordförklaring

Ord	Förklaring
Risk	<p>Revision baseras på risk och det innebär att vi fokuserar på områden som vi anser vara särskilt riskfyllda eller väsentliga. Områdena varierar beroende på bolagets bransch, storlek och situation samt noteringar som gjorts vid tidigare års revisioner. Riskområden är till stor del poster som företagsledningen kan påverka.</p>
Väsentlighet	<p>Fel i årsredovisningen kan betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i bolaget, hade påverkat dennes bedömning av bolaget. Detta kan inkludera kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan olika bolag och verksamheter.</p> <p>Om det totala felet som noterats i revisionen understiger beloppet för väsentlighetsgränsen så medför felet inte någon anmärkning i revisionsberättelsen och vi har då fortfarande möjlighet att avge en revisionsberättelse enligt standardutformning.</p> <p>Det kan dock finnas andra brister som gör att vi avger en revisionsberättelse som avviker från standardutformningen. I vår revision av styrelsens och VD:s förvaltning ("förvaltningsrevision") granskar vi om det finns åtgärder eller försummelser som, gentemot bolaget kan föranleda skadeståndsskyldighet från VD eller någon av styrelsens ledamöter. I förvaltningsrevisionen granskar vi även bolagets hantering av skatter och avgifter, den interna kontrollen i bolaget och övrig efterlevnad av aktiebolagslag och annan tillämplig lag.</p>
ABL	<p>Aktiebolagslagen, denna lag innehåller bestämmelser om aktiebolag.</p>
Kontrollbalansräkning	<p>Kontrollbalansräkning är en balansräkning som styrelsen skall upprätta i vissa föreskrivna fall.</p>

Bilaga 2: Trafikljusförklaring

Trafikljus	Förklaring
	Ett rött ljus åsätts normalt observationer som har eller kan ha en väsentlig påverkan på bolagets finansiella rapportering eller som utgör en väsentlig svaghet i den interna kontrollen. Som sådana kräver de därför stor uppmärksamhet från företagsledningens sida.
	Ett gult ljus indikerar observationer som, även om de inte möter kriterierna för att åsättas ett rött ljus, har eller kan ha en sådan påverkan på den finansiella rapporteringen att de bör komma till företagsledningens kännedom.
	Ett grönt ljus kan åsättas observationer som tidigare klassificerats som gula eller röda, men som nu har åtgärdats. Frågeställningar där vi förvisso inte har några avvikelser eller brister att rapportera kan också åsättas ett grönt ljus om de är av sådan magnitud eller behäftade med en sådan grad av komplexitet att företagsledningen bör få kännedom om dem.

Tack!

Huvudansvarig revisor

Lars Ekman

+46 706 16 53 12

lars.ekman@pwc.com

pwc.se

Denna rapport har upprättats inom ramen för vårt revisionsuppdrag. Rapporten är endast upprättad för vår uppdragsgivares räkning och får inte lämnas ut eller göras tillgänglig för andra fysiska eller juridiska personer utan Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB:s/PricewaterhouseCoopers AB:s skriftliga godkännande. I avsaknad av skriftligt godkännande, tar Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB/PricewaterhouseCoopers AB inte något som helst ansvar gentemot någon annan än uppdragsgivaren som väljer att förlita sig på eller att agera utifrån innehållet i denna rapport. Inte heller tas något ansvar för att rapporten används för andra syften än för dem som förelegat vid uppdragets utförande.

© 2022 PricewaterhouseCoopers i Sverige AB. Alla rättigheter förbehålls. I detta dokument avser "PwC" PricewaterhouseCoopers i Sverige AB som är medlemsföretag i PricewaterhouseCoopers International Limited, där vart och ett av medlemsföretagen är en separat juridisk enhet.

Rutinens namn: <i>Bolagsstyrningsrapport 2022</i>	Datum: <i>2023-02-08</i>
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>David Lindström</i>

Bolagsstyrningsrapport för AC-Net Internservice AB

Bolagsstyrningen (styrning, ledning och kontroll) i AC-Net Internservice AB, org.nr 556930-5278, har under 2022 skett utifrån ägarens intressen och i enlighet med tillämpliga lagar och regler.

Ansvar för bolagsstyrningen har fördelats mellan ägaren, bolagsstyrelsen och den verkställande direktören, vd:n. Ägarens formella styrning har skett via bolagsordning och ägardirektiv, av att utse styrelse och lekmannarevisorer, samt av att ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Nedan beskriver styrelsen hur styrningen i bolaget i huvudsak fungerat under året.

Bolagets verksamhet

AC-Net Internservice AB är ett delägt bolag mellan Region Västerbotten, Skellefteåkraft AB och Umeå Energi UmeNet AB.

Bolaget har under året överlämnat en fråga gällande bolagskonstruktion vid ägarsamråd till ägarna. Frågan är av principiell betydelse.

Det kommunala ändamålet/befogenheten

Bolaget har under året genomfört en utökad analys beträffande hur bolaget följer det i bolagsordningen fastställda kommunala ändamålet samt de kommunala befogenheter som redogörs i både bolagsordningen och ägardirektivet. Med utgångspunkt ifrån framtagna rapport bedömer styrelsen att verksamheten under året bedrivits i enlighet med fastställt kommunalt ändamål och inom ramen för de kommunala befogenheterna.¹

Styrelsen och vd

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning. Den tillsätter/avsätter även vd. Styrelsen består av 6 ledamöter. Hittills har styrelsen sammanträtt 4 gånger under 2022. Styrelsebeslut har fattats enhälligt och ingen avvikande mening har protokollförts.

¹ 2023-01-27, Rapport kommunala befogenheter, Robert Wälikangas & David Lindström

Rutinens namn: <i>Bolagsstyrningsrapport 2022</i>		Datum: <i>2023-02-08</i>
Plats: SharePoint		Berörd organisation: <i>AC-Net</i>
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum):	Av: <i>David Lindström</i>

Exempel på frågor som avhandlats under året har bl.a. varit riktlinjer för investeringar, bolagsstyrningsdokument samt strategi, verksamhetsplan och budget.

Vd ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget inom de ramar som styrelsen fastlagt. Aktuella frågor under året har bl. a. varit: färdigställande av nytt aktivt nät, försäljning, effektivitet, driftsäkerhet och intern styrmodell.

Under året har styrelsen utvärderat sitt eget och vd:s arbete. Vid utvärderingen användes sedvanliga formulär. Resultatet av styrelse- och vd-utvärderingen diskuterades i styrelsen och delgavs därefter vd.

Intern kontroll och riskhantering

Den interna kontrollen utgår ifrån lagar och externa regelverk, en öppen och ärlig bolagskultur, samt en organisationsstruktur, ansvar och befogenheter som är tydligt definierade och kommunicerade.

Det praktiska internkontrollarbetet samordnas på övergripande bolagsnivå. Arbetet inleds med en riskanalys. Internkontrollplanens aktiviteter utformas sedan för att hantera de risker som bedöms som väsentliga. I vissa fall kan identifierade risker också kräva direkta åtgärder eller handlingsplaner.

Information om bolagets internkontrollarbete sprids löpande till berörda. Det sker också en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av arbetet, för att säkerställa att väsentliga risker har beaktats och hanterats på ett tillfredsställande sätt.

Revision

Bolagsstämman har utsett en yrkesrevisor, som granskar årsredovisning och bokföring samt styrelsens och vd:s förvaltning. Region Västerbotten har utsett en lekmannarevisor med ersättare, som utför en allmän granskning för att kontrollera om verksamheten lever upp till ägarens mål, om verksamheten bedrivits effektivt, och om den interna kontrollen i bolaget varit tillräcklig.

Yrkesrevisorn och lekmannarevisorerna lämnade anmärkningar i samband med sin rapportering 2021 och bolaget har därefter vidtagit åtgärder för att hantera dessa anmärkningar.

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

Innehåll

Inledning.....	2
Bakgrund och syfte.....	2
Disposition.....	2
AC-Nets samhällsnyttiga verksamhet.....	2
Kommunerna i Västerbotten och Region Västerbottens gemensamma målsättningar.....	2
AC-Nets öppna nät.....	4
AC-Nets ägarstyrning.....	5
Den kommunala kompetensen inom bredbandsområdet.....	5
Bolagsordningarna och ägardirektiven.....	5
Kommunalrättsliga principer.....	6
Lokaliseringsprincipen.....	6
Likställighetsprincipen.....	7
Självkostnadsprincipen.....	7
Icke vinstsyftesprincipen.....	8
Analys.....	8
AC-Nets uppfyllelse av den samhällsnyttiga målsättningen.....	8
AC-Net och föreskrivna kommunalrättsliga principer.....	9
Slutsatser.....	10
Sammanfattande slutsats.....	11

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

Inledning

Bakgrund och syfte

Vid revisorsgranskningen av 2021 års verksamhet gavs rekommendationen att i arbetsordningen ge VD i uppdrag att årligen genomföra en skriftlig utvärdering om AC-Nets verksamhet är genomförd i enlighet med de kommunala befogenheterna. Syftet med rekommendationen är att styrelsen ska ha ett tillförlitligt underlag inför sin bedömning och rapportering till ägarna.

Denna rapport syftar förutom till att ge ett utförligt underlag till styrelsen även till att ge ett utökat underlag för revisorsgranskning i enlighet med aktuell lagreglering, vilken föreskriver att lekmannarevisorer ska granska om bolagets verksamhet sköts ändamålsenligt.¹ Med ändamålsenligt avses att lekmannarevisorn ska kontrollera att verksamheten håller sig inom de ramar och står i överensstämmelse med de syften för verksamheten som angetts i bolagsordningen. När det gäller AC-Net så bedrivs verksamheten för närvarande i två bolag med i stort sett likalydande bolagsordningar som även kompletteras med vissa styrningar i respektive bolags ägardirektiv. För att ge en fullständig bild behandlas således relevanta delar i både bolagsordningarna och ägardirektiven.

Disposition

Rapporten är disponerad enligt följande. Inledningsvis beskrivs AC-Nets samhällsnyttiga verksamhet för att ge en bakgrund och översikt av verksamheten. Därefter redogörs ägarstyrning mot bakgrund av den rättsliga ramen för verksamheten d.v.s. den kommunala kompetensen inom bredbandsområdet samt vad som föreskrivs i bolagsordningarna och ägardirektiven. Vidare redogörs för de i bolagsordningarna och i ägardirektiven föreskrivna kommunalrättsliga principer och den rättsliga innebörden av dessa. Avslutningsvis genomförs en analys och sammanfattande slutsatser om huruvida AC-Net uppfyller de kommunala befogenheter som föreskrivs.

AC-Nets samhällsnyttiga verksamhet

Kommunerna i Västerbotten och Region Västerbottens gemensamma målsättningar.

I Västerbotten har det under en 20 årsperiod anlagts en av världens bästa digitala infrastrukturer. AC-Nets högfungerande bredbandsnät är en viktig förutsättning för dagens och morgondagens invånare när det gäller att leva, bo och verka i länet. Idag kan vi konstatera att bredbandsinfrastrukturen i betydelse kan jämföras med järnväg, vägnät, luftfart och sjöfart eller annan samhällsbärande infrastruktur.

I och med ägande av AC-Net ges Kommuner i Västerbotten och Region Västerbotten förutsättningar att vara en föregångare för morgondagens samhällsutveckling inom en rad områden som trygghet, vård, omsorg, distansarbete och demokrati. För att uppnå detta behövs en digital infrastruktur av högsta kvalitet där stadsnäten har en avgörande roll. Ett stadsnät är en lokalt och/eller regionalt etablerad aktör som äger och tillhandahåller en robust och operatörsneutral digital infrastruktur.

¹ 10 kap. 3§ Aktiebolagslag (2005:551)

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: SharePoint	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälkangas</i>

Stadsnäten är en viktig orsak till att Sverige har en väl utbyggd och modern bredbandsinfrastruktur och har fortsatt en mycket viktig roll för resterande bredbandsutbyggnad. Kommunernas roll i arbetet med bredbandsutveckling är central utifrån ett demokratiperspektiv då det handlar om att möjliggöra en framtidssäkrad digital infrastruktur för invånare och företag.

Förutsättningar för utbyggnad och utveckling av kommunal bredbandsinfrastruktur och dess innehåll är kopplat till ett övergripande system där många kommuners strategier också är samstämmiga med varandra samt det regionala utvecklingsarbetet.

Gemensamma principer för de kommunägda bredbandsnäten är att de ska ägas och utvecklas som en del av samhällsinfrastrukturen utifrån ett demokratiperspektiv. Det kommunala ägandet av bredbandsinfrastrukturen är viktigt för att säkerställa den långsiktiga utvecklingen, oberoende av kommersiella incitament. Bredbandsnäten som byggs och ägs av kommunerna ska vara s.k. öppna nät vilket innebär att infrastrukturen ska vara tillgänglig för marknadens alla aktörer på lika villkor. Nätet är öppet för alla som vill hyra fiber och för alla som vill erbjuda tjänster i det kommunägda stadsnätet.

Region Västerbotten har två huvuduppdrag, dels hälso- och sjukvård samt dels regional utveckling. Den vision som fastställts för vad regionen som organisation långsiktigt vill uppnå, är "*Från fjäll till kust skapar vi gemensamt en attraktiv region med goda livsvillkor för alla*". Genom digitalisering, mobila lösningar och distansöverbyggande teknik ges invånare tillgång till vård och omsorg, delaktighet i demokratiska samtal, ett breddat utbildningsutbud, innovativa lösningar samt kommersiell service på den plats och tid som invånarna befinner sig. Invånarnas förväntningar om ökad tillgänglighet och delaktighet driver förändringen mot ett ökat utbud av digitala lösningar och tjänster. För näringslivet kan digitaliseringen bland annat föra med sig innovativa lösningar som stärker konkurrenskraften. Det stärker även förutsättningarna för tillväxt genom möjligheterna att kunna vara närvarande på globala marknader oaktat var företaget geografiskt är lokaliserat. Digitaliseringen medför såväl möjligheter som utmaningar att hantera.

För att möjliggöra en sådan utveckling, behöver en plattform för utveckling och samverkan säkerställas. Den verksamhet som bedrivs inom framför allt AC-Net utgör en samhällskritisk infrastruktur. Rådighet över drift och en robust digital infrastruktur behöver därför säkerställas för regionen och samtliga av länets kommuner. Säkerställande av en god dialog med regionens krisberedskapsorganisation är av stor vikt och ur ett regionalt perspektiv har AC-Net en viktig roll i upprätthållandet av ett sammanhängande redundant regionalt nät som binder samman länets stadsnät på ett kostnadseffektivt sätt. Vidare har AC-Net en viktig uppgift ur ett regionalt perspektiv utifrån följande aspekter/uppdrag:

- En god lokal kännedom om förutsättningar och utvecklingsbehov
- Samordna passiv infrastruktur inklusive lokalaccess
- Samverka i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar för länets kommuner

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

- Tillhandahålla en plattform som verkar stödjande och rådgivande funktion för regionen och länets kommuner vad gäller kompetensbehov, omvärldsbevakning, funktionssamverkan och utvecklingsprojekt.
- Stödjande funktion i de krav som ställs på säkerhet och säkra lösningar.
- Säkerställande av en robust fiberinfrastruktur med hög driftsäkerhet.
- Säkerställa Region Västerbottens och länets kommuners rådighet över det regionala nätetⁱ

AC-Nets öppna nät

Stadsnätsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som företräder dess medlemmar, vilka främst är kommunalt ägda stadsnät. Stadsnätsföreningen förespråkar en modell där tanken är att främja samhällets tillgång till öppna nät. Vilket får till följd att när marknadens nätägare öppnar upp sin infrastruktur skapas en marknad som främjar såväl konkurrensen på marknaden som samhällets digitalisering. Genom att marknadens aktörer öppnar upp sina nät till flera olika leverantörer så skapas också förutsättningar för ett mer robust digitalt samhälle.

Svenska stadsnätsföreningen anger i sin definition av ett öppet nät följande.² Med öppna nät skapas förutsättningar för att bygga ett hållbart och demokratiskt samhälle med stöd av digital infrastruktur och för att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Ett öppet nät är tillgängligt på alla nivåer för marknadens aktörer på likvärdiga villkor. Ett öppet nät tillhandahåller en robust fiberbaserad infrastruktur, som är öppen för alla på såväl passiv som aktiv nivå, på likvärdiga och konkurrensneutrala villkor i avsikt att långsiktigt och uthålligt tillgodose samhällets digitala behov. Öppna nät syftar till att skapa konkurrens, valfrihet och trygghet för nätets kunder i sitt val och användande av leverantörer och tjänster som levereras över en digital infrastruktur.

Vidare anger Stadsnätsföreningen att en aktör med ett öppet nät tillämpar ett icke diskriminerande förhållningssätt som innebär att alla som önskar hyra in sig i infrastrukturen ska kunna göra det. Olika aktörer erbjuds ett likvärdigt pris och villkor för motsvarande tjänst och volym. Det gör det enklare och mer förutsägbart för de aktörer som vill göra affärer med nätägaren.

Ett öppet nät bör erbjuda ett urval av vanligt förekommande infrastrukturtjänster för att möta olika marknadsaktörer. Ett öppet nät försöker använda sig av branschgemensamma avtal och system samt standardiserade processer för att underlätta samverkan med övriga aktörer på marknaden. Utöver infrastrukturen så behöver även internet präglas av öppenhet, transparens och likabehandling. När internetleverantörer prioriterar viss form av trafik påverkas inte enbart nätneutraliteten i nätet utan också trovärdigheten för hela den digitala infrastrukturen, marknaden och dess olika aktörer. Genom att värna nätneutralitet skapas en tillit och tillgänglighet till det digitala samhället och de olika aktörer som verkar i de öppna näten.

I det digitala samhället ser vi hur nya nätinfrastukturer byggs upp. Vikten av öppenhet, transparens och likabehandling är dock lika stor oavsett teknisk lösning. Detta för att säkerställa att alla aktörer,

² Svenska stadsnätsföreningens öppenhetsdeklaration, beslutad den 2022-09.05

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

oavsett storlek, har möjlighet att få tillgång till marknaden. På så sätt främjas utvecklingen av nya tjänster och produkter vilket i förlängningen främjar samhällets digitalisering.

AC-Nets ägarstyrning

Den kommunala kompetensen inom bredbandsområdet

Den kommunala befogenheten avseende fiber- och bredbandsområdet är inte reglerad i någon särskild lag, utan tar sin utgångspunkt i det kommunala självstyret och att kommuner själv får ta hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunen eller regionens område eller dess medlemmar.

Bredbandsverksamheten som bedrivs i ett kommunalt bolag tar således sin lagliga grund i den så kallade allmänna kommunala kompetensen och inte i någon ytterligare särskild reglering såsom det finns inom exempelvis el och fjärrvärme.³ Detta är en viktig utgångspunkt att ha i åtanke eftersom bedömningen om vad en kommun frivilligt kan åta sig att göra inte avgörs i form av ett särskilt kompetensreglerat lagstöd utan enbart i denna s.k. allmänna befogenhet. För att avgöra detta tar man sin utgångspunkt i om det är lämpligt, ändamålsenligt och skäligt att det kommunalägda bolaget har hand om en angelägenhet som bedöms vara av allmänt intresse.

Att bredbandsverksamheten som sådan ligger inom den kommunala befogenheten får anses klarlagt⁴, däremot behöver man överväga vilken eller vilka delar inom bredbandsområdet som kan anses vara lämpligt, ändamålsenligt och skäligt att just kommunen bedriver inom sin förvaltning eller genom ett kommunal ägt bolag. Anledningen till detta är att lagstiftningen är konstruerad så att hänsyn ska tas till lokala och regionala förutsättningar vid bedömningen samt att dessa befogenheter kan ändras över tid med beaktande av samhällsutvecklingen.

Det är således kommunen själv som avgör vad som anses som kompetensenligt.⁵ Dessa beslut kan vara från det första beslutet om att bilda bolaget till ägarstyrning som kommer i uttryck i bolagsordningen och i ägardirektiv. Slutsatsen blir att all form av affärsverksamhet inom AC-Net måste vara i linje med gällande bolagsordning och ägarstyrning för att anses vara kompetensenlig och inom de s.k. kommunala befogenheterna.

Bolagsordningarna och ägardirektiven

När det gäller AC-Net så anger bolagsordningarna att ändamålet med bolagens verksamheter är att med samhällsnytta verka för tillgången till ett regionalt bredbandsnät för kunder på den öppna marknaden likväl sin ägare. Bolagen ska säkerställa att de agerar inom det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten. Bolagsordningarna föreskriver vidare att bolagens verksamheter ska bedrivas inom lokaliseringsprincipen,

³ 2 kap. 1§ Kommunallag (2017:725)

⁴ FR i Malmö, mål nr 10045-13

⁵ 13 kap. 1§ Kommunallag (2017:725)

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen. Vidare föreskrivs att verksamheterna inte ska bedrivas med syfte att generera vinst.

Bolagsordningarnas föreskrivna principer kompletteras och tydliggörs i bolagens ägardirektiv, där det föreskrivs att AC-Net Externservices verksamhet ska bedrivas affärsmässigt och i enlighet med Svenska stadsnätets förenings öppenhetsdeklaration samt i övrigt med som vid var tid anses vara god praxis för offentligt ägd telekomverksamhet. AC-Net Internservices ägardirektiv föreskriver att bolaget endast i marginell utsträckning får bedriva verksamhet med annan än ägarna och Västerbottens läns kommuner.

Ägardirektiven anger vidare att verksamheterna ska bedrivas iakttagande av en icke vinstsyftesprincip med målsättning att bolagets resultat efter finansnetto över tid ska vara positivt. Det tydliggörs också att självkostnadsprincipen inte utgör hinder för nödvändig konsolidering av bolaget.

Kommunalrättsliga principer

När det gäller kommunala aktiebolag så är dessa reglerade genom aktiebolagslagen och inte kommunallagen. Detta betyder att de kommunalrättsliga principerna inte per automatik gäller för verksamhet i ett kommunalt aktiebolag, utan dessa behöver föreskrivas i bolagsordningen om man som ägare vill att bolaget ska vara bunden och tillämpa någon eller flera av principerna. I AC-Nets fall föreskriver bolagsordningarna att bolagets verksamhet ska bedrivas inom lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen. Vidare föreskrivs i bolagsordningarna att verksamheten inte ska bedrivas med syfte att generera vinst, d.v.s. som det också uttrycks en "icke vinstsyftesprincip"

Lokaliseringsprincipen

Kommuner och regioner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar⁶. Lokaliseringsprincipen innebär således att kommunala åtgärder ska ha anknytning till kommunen eller regionens geografiska område eller dess invånare för att anses som kompetensenliga. När det gäller kommunala bolag som har flera kommuner som ägare är det anknytningen till det gemensamma geografiska området eller dess invånare som är avgörande betydelse. Principen innebär att den kommunala åtgärden inte behöver vara begränsad till det geografiska området. Om åtgärden är till nytta för dess invånare kan det vara möjligt att engagera sig utanför det geografiska området och i domstolspraxis har engagemang både i markinnehav och anläggningar godtagits.⁷ Det avgörande i en domstolsprövning är att en särskild proportionalitetsbedömning innebär att nyttan för invånarna är förenlig med kostnaden för åtgärden. När det gäller bredbandsområdet bör det noteras att det finns enstaka domstolsavgöranden när engagemang utanför det geografiska området där nyttan enbart

⁶ 2 kap. 1§ Kommunallag (2017:725)

⁷ RÅ 1974 A 2082

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälkangas</i>

varit att erhålla ekonomiska fördelar inte har ansetts vara kompetensenliga⁸. När det gäller lokaliseringsprincipen finns det även lagstiftade undantag där någon särskild bedömning inte behöver göras. Dessa lagstiftade undantag finns avseende vissa kommunala befogenheter, extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt inom ellagen. När det gäller bredbandsområdet finns ett beslutat lagstiftningsärende där undantag för bredbandsutbyggnad utanför kommunens geografiska område träder i kraft den 1 mars 2023.⁹

Likställighetsprincipen

Den kommunala likställighetsprincipen innebär att det inte utan lagstöd är tillåtet att särbehandla kommuninnevånare eller grupper av kommuninvånare annat än på objektiv grund.¹⁰ I domstolspraxis har slagits fast att principen enbart är gällande gentemot kommunens egna invånare och att den inte behöver tillämpas mot icke kommuninvånare.¹¹ Likställighetsprincipen har framför allt betydelse vid fastställande av avgifter och taxor där tanken är att avgifter ska bestämmas till lika belopp för liknande prestationer. När det gäller kommunalt ägda bolag som har det föreskrivet att tillämpa principen i sin affärsverksamhet ska likabehandling tillämpas om det inte finns objektiv saklig grund för en särbehandling. Vilket innebär att man ska tillämpa samma kommersiella villkor gentemot sina kunder om det inte finns objektiva sakliga skäl för annan tillämpning. Detta kan exempelvis gälla vid prissättning där man ska tillämpa samma pris mot alla kunder om det inte finns objektiva sakliga skäl att tillämpa en annan prissättning, exempelvis där andra kommersiella villkor har inverkan på prissättningen, såsom vid större volymköp och längre bindningstider etc.

Självkostnadsprincipen

Självkostnadsprincipen i kommunallagen stipulerar att kommuner och regioner inte får ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandhåller.¹² Principen är således normerande för avgiftsupptagande kommunal verksamhet, där tanken med avgifterna i en verksamhet inte ska innebära en förtäckt beskattning. Med självkostnad avses de sammanlagda kostnaderna för hela den avgiftsupptagande verksamheten eller rörelsen. Principen har i domstolspraxis angivits till en målsättningsprincip som innebär att ett tillfälligt överuttag av avgifter godtas så länge avgifterna inte väsentligen eller påtaglig del överstiga en för verksamheten beräknad självkostnad¹³. En fondering av medel får som princip enbart göras om det finns en långsiktig plan för hur denna ska återföras till verksamheten. Vidare ska varje verksamhet beräknas var för sig, vilket innebär att skilda verksamheter varken ska bekosta eller finansiera varandra. När det gäller verksamhet i kommunala bolag så gäller principen bara om den angivits i bolagsordningen eller liknande styrning. Om självkostnadsprincipen angivits för ett kommunalägt bolag som verkar på en konkurrensutsatt marknad, så ska den tillämpas om det inte finns i lagstadgade undantag där det

⁸ TR Stockholm T9290-11

⁹ Prop. 2021/22:263 Undantag från lokaliseringsprincipen för kommunal bredbandsutbyggnad

¹⁰ 2 kap. 3 § Kommunallag (2017:725)

¹¹ RÅ 1987 ref. 17

¹² 2 kap. 6 § Kommunallag (2017:725)

¹³ RÅ 1975 ref. 109 och RÅ 81 Ab 149.

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

föreskrivs att verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund. Om det kommunala bolaget i sin affärsverksamhet bedriver offentlig säljverksamhet har bolaget trots en föreskriven självkostnadsprincip ändå att beakta konkurrenslagens regleringar. Vilket innebär att affärsverksamheten bl.a. inte får hämma eller försvåra konkurrensen eller utvecklingen av konkurrensen på marknaden¹⁴. Vidare kan en underprissättning anses vara otillåtet statsstöd.¹⁵ Detta innebär bl.a. att prissättningen i den offentliga säljverksamheten inte får innebära ett hämmande av konkurrensen på marknaden. Tillämpningen av självkostnadsprincipen är således begränsad till följd av konkurrenslagens reglering om offentlig säljverksamhet. Inom bredbandsområdet finns det även domstolspraxis där man mot bakgrund av att verksamheten bedrivs under lagen om elektroniska kommunikation¹⁶, som föreskriver ett konkurrensfrämjande syfte, ansett att tillämpningen av självkostnadsprincipen som utesluten.¹⁷

Icke vinstsyftesprincipen

I AC-Net:s bolagsordningar föreskrivs att verksamheten inte ska bedrivas med syfte att generera vinst. Vidare tydliggörs i ägardirektiven att verksamheten ska bedrivas affärsmässigt och utifrån god affärsetik under iakttagande av självkostnadsprincip och "icke vinstsyftesprincip" med målsättning att bolagets resultat efter finansnetto över tid ska vara positivt. Det tydliggörs också att självkostnadsprincipen inte utgör hinder för nödvändig konsolidering av bolaget. Vilket får förstås som att principen åtminstone inte hindrar en sammanslagning av den ekonomiska redovisningen på koncernnivå.

Kommunallagens reglering om kommunal affärsverksamhet föreskriver att kommuner får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och syftar till att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna. Regleringen innebär att en kommun inte får befatta sig i s.k. spekulativa företag. Det innebär dock inte något absolut vinstförbud i den meningen att verksamheten aldrig kan tillåtas generera överskott, utan det väsentliga är att den inte inrättas eller drivs i det huvudsakliga syftet att vara vinstbringande. Förbudet hindrar således inte att verksamheten ger överskott, men syftet med verksamheten ska inte vara att ge vinst till ägarna.

Analys

AC-Nets uppfyllelse av den samhällsnyttiga målsättningen

AC-Net är det regionala samverkande bredbandsnät mellan de kommunala stadsnäten samt Region Västerbotten och erbjuder säkra samt kvalitativa elektroniska kommunikationstjänster till och för sina ägare.

¹⁴ 3 kap. 27 § Konkurrenslag

¹⁵ SOU 2015:24 s 419 ff.

¹⁶ Lag (2022:482) om elektronisk kommunikation

¹⁷ KamR Göteborg mål nr.760-15

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

AC-Net förhär svartfiberförbindelser ifrån samtliga kommuner/stadsnät i Västerbotten för att fysiskt upprätta en passiv regional infrastruktur av fiber mellan samtliga kommunhuvudorter. AC-Net kopplar ihop denna infrastruktur med närliggande offentliga bredbandskluster som IT-Norrbottnen och Norrsknen. Till denna infrastruktur investerar AC-Net i hårdvara för att producera bandbredd/kapacitet i det regionala nätet. Kapaciteten som produceras erbjuds tillsammans med en gemensamt upphandlad internettransit till kommunerna och Region Västerbotten. Kostnaden för samarbetet mellan kommunernas stadsnät, Region Västerbotten och AC-Net regleras och hanteras tillsammans med övriga villkor i ett samarbetsavtal, innehållande en beräkningsmodell, med kravet att samtliga kostnader ska täckas utan något vinstintresse.

AC-Net verkar även på den privata marknaden och erbjuder operatörer kommunikationstjänster enligt Svenska stadsnätföreningens öppenhetsdeklaration så att operatörer på lika villkor kan erbjuda sina tjänster till allmänheten, i respektive stadsnät.

Sammantaget möjliggör AC-Net således att ägarnas gemensamma målsättningar uppnås i strategier och visioner samt målsättningar.

AC-Net och föreskrivna kommunalrättsliga principer

Nedan följer en analys av hur AC-Net uppfyller de i bolagsordningarna och ägardirektiven föreskrivna kommunalrättsliga principer

Lokaliseringsprincipen

AC-Net bedriver sin affärsverksamhet helt inom ägarkretsens geografiska område. För att det ska vara möjligt behöver AC-Net sammankoppla regionnätet och bedriva samarbete med närliggande regionnät så som IT-Norrbottnen och Norrsknen. Även om det är möjligt att inom lokaliseringsprincipen motivera andra åtgärder utanför det geografiska området om det är till nytta för dess invånare är det inte något som sker i dag. Bolagets verksamhet bedrivs således i enlighet med den i bolagsordningarna föreskrivna lokaliseringsprincipen.

Likställighetsprincipen

AC-Net tillämpar modellen med ett öppet nät som möjliggör för marknads aktörer att på likvärdiga och konkurrensneutrala villkor tillgång till det regionala nätet. Detta icke diskriminerande förhållningssätt stärks genom att generellt också använda branschens gemensamt framtagna kommersiella villkor i sina affärsrelationer. Vilket främst sker genom att nyttja avtalspaketet Cesar2. Bedömningen är därmed att AC-Net följer bolagsordningarnas föreskrifter om likställighetensprincipen.

Självkostnadsprincipen

När det specifikt gäller AC-Nets affärsverksamhet föreskrivs i bolagsordningarna att självkostnadsprincipen ska tillämpas. Vidare bedrivs den offentlig säljverksamhet under lagen om elektroniska kommunikation. Vilket innebära att prissättningen mot den öppna marknaden inte får

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: SharePoint	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälkangas</i>

innebära en konkurrensbegränsning eller hämma utvecklingen av en sådan konkurrens. Samtidigt behöver den i bolagsordningarna föreskrivna självkostnadsprincipen tillämpas i övriga delar. AC-Nets prissättning i affärsområdet som bedriver offentlig säljverksamhet är inte att betecknas som en underprissättning, varvid både konkurrenslagen och den domstolspraxis som finns om tillämpande av självkostnadsprincipen på bredbandsområdet bedöms följas till fullo.

Icke vinstsyftesprincipen

AC-Net följer marknaden och dess prissättning för att säkerställa att ingen underprissättning sker. Det överskott som bolaget genererar syftar till att skapa förutsättningar till återinvestering i AC-Net och dess verksamhet för att möta framtidens behov av regionnät och de strategiska digitaliseringsplaner som Regionen och länets kommuner antagit. Dessutom har ingen utdelning av vinst skett till ägarna i enlighet med aktieägaravtalet. Bedömning är därmed att den s.k. icke vinstsyftesprincipen uppfylls i enlighet med bolagsordningarna och ägardirektiven.

Slutsatser

AC-Net ska enligt sina ägardirektiv följa Svenska Stadsnätsföreningens öppenhetsdeklaration vilket för bolaget betyder att ingen aktör skall nekas till att nyttja regionnätet enligt rättvisa och likvärdiga villkor. Vidare efterlevs branschgemensamt framtagna avtalsvillkor som säkerställer att AC-Net behandlar medlemmar och kunder lika på objektiva sakliga grunder.

Utan operatörstjänster blir det kommunala stadsnätet inte ett så kallat öppet stadsnät. AC-Net bidrar därmed till att en marknad och att öppna nät kan förkomma då en ensam privat aktör sannolikt inte har dessa intressen. Vidare kan sägas att den geografiska samt demografiska situationen för länets kommuner försvårar för operatörerna, som ser det svår motiverat ur ett affärsperspektiv att erbjuda sina tjänster i respektive stadsnät. Samtidigt som de ekonomiska incitamenten till att investera i egen fiberinfrastruktur är låga. AC-Nets roll som regionalt bredbandsnät handlar därmed även om att säkerställa Region Västerbottens intressen till regional utveckling eftersom dessa öppna nät med sina tjänsteinnehåll står för demokrati, innovation och möjliggörare för digitalisering.

Likväl uppstår en marknad för fler 2-5G operatörer att etablera sig i regionen. Flertalet av operatörerna äger inte egen fiberinfrastruktur och AC-Nets närvaro är därmed en förutsättning för att uppnå konkurrens och utbyggnad av mobilt bredband.

AC-Nets priser följer marknaden för att inte snedvrیدا eller hämma konkurrensen. Det eventuella överskott efter bokslutsdispositioner som verksamheterna genererar används till att återinvestera i regionnätets utveckling eller verksamhet.

Rapport kommunala befogenheter

Rutinens namn: <i>Rapport kommunala befogenheter</i>	Datum: <i>2023-01-27</i>	
Plats: <i>SharePoint</i>	Berörd organisation: <i>AC-Net</i>	
Dokumentägare: <i>David Lindström</i>	Senast ändrad (datum): <i>2023-01-27</i>	Av: <i>David Lindström & Robert Wälikangas</i>

Sammanfattande slutsats

AC-Nets följer utifrån analysen givna kommunala befogenheter genom att:

- Verksamheten bedrivs inom det samhällsnyttiga ändamålet och ingen spekulativ verksamhet bedrivs.
- AC-Nets priser följer marknaden och snedvrider därmed ej konkurrensen.
- Verksamhetens eventuella överskott återinvesteras och delas inte ut till ägarna.
- AC-Net behandlar medlemmar och kunder lika på objektiva sakliga grunder.
- Ingen verksamhet utanför ägarnas geografiska område förkommer som saknar nytta för regionen eller dess medlemmar.

Sammantagen bedömning är att bolaget bedriver verksamheten i linje med ändamålet och uppställda målsättningar samt för bolaget gällande kommunala rättsliga principer. Därmed bedrivs verksamheten i enlighet med den föreskrivna kommunala befogenheten.

PLAN FÖR INTERNKONTROLL 2022

Process/rutin/system	Kontrollmoment	Kontroll-ansvarig	Kontrollmetod	Frekvens	Tidpunkt	Rapport-ering till	Dokumentation	Genomförda kontroller/Kommentarer
Ekonomirutiner	Att attestkontroller överensstämmer med beslut om firmatecknare, sakgranskare och attestant	Ekonom	Kontroll upplägg i Ascendo och stickprov. Samtliga större fakturor över 500 000 kr. 10 st övriga fakturor.	Min 2/år	Varje halvår	Vd och styrelse	Beskrivning upplägg Ascendo och kopia på stickprov	<p>12-april Jag har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generell attestbelopp i Ascendo och de överensstämmer med varandra.</p> <p>Har granskat alla fakturor under 2022 med ett belopp som överstiger 500 000 kr i AC-Net Externservice AB under 2022. Det finns bara en AC-Net Internservice AB om 1 375 000 kr. Fakturan är konterad och sakgranskad av VD och slutligen attesterad av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen.</p> <p>Har gått igenom ytterligare 10 slumpvist utvalda leverantörsfakturor och ser inga avvikelser från attestinstruktionen.</p> <p>Jag har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generell attestbelopp i Ascendo och de överensstämmer med varandra.</p> <p>Har stickprovsvis valt ut en faktura med ett belopp som överstiger 500 000 kr i AC-Net Externservice AB under 2022; AC-Net Internservice AB om 1 275 000 kr. Fakturan är konterad och sakgranskad av VD och slutligen attesterad av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen.</p> <p>11-nov Jag har jämfört VD:s attestinstruktion med VD:s roller och generell attestbelopp i Ascendo och de överensstämmer med varandra.</p> <p>Det finns bara två fakturor med ett belopp som överstiger 500 000 kr. Båda tillhör AC-Net Externservice; den ena är en intern faktura mot AC-Net Internservice och den andra en faktura från Fiberdata AB med fakturadatum 2022-05-02 om 685 368 kr. Fiberdatafakturan är konterad och periodiserad av VD, sakgranskad av Joanna Granström, samt slutligen attesterad av styrelsens ordförande, vilket överensstämmer med attestinstruktionen. Även den interna fakturan följer attestinstruktionen.</p>
Rätt lön	Rätt lön betalas till rätt person i tid	Ekonom	Stickprov i lönesystem, kontroll avvikelser och reseräkningar	Min 4/år	Varje kvartal	Vd och styrelse	Beskrivning av stickprovs-kontroll	<p>12-april Frånvarorapporter och reseräkningar, samt lönejusteringar godkänns och attesteras av VD innan de går till Bengt Heinestam för lönekörning. Bengt Heinestam utför lönekörningen och skickar en betalfil till banken. Innan utbetalningar från bankräkningen kan ske, måste den signeras av Bengt Heinestam och därefter kontrasigneras av VD på Swedbank webbsida för att banken ska effektuera utbetalningarna. Skattekontoutdrag och bankkontoutdrag laddas upp i Finsit månadsvis vilket ger VD ett verktyg att kontrollera att bolaget levererar korrekt AGI till Skatteverket samt att lönerna utbetalas. VD har även tillgång till redovisningssystemet för att kunna kontrollera att skattekonto och bokföring stämmer överens.</p> <p>Har kontrollerat samtliga gällande löner, granskat inestående och uttagna semesterdagar, samt jämfört reseräkningar och frånvarorapporter för februari månads löneutbetalning och har inte hittat några avvikelser. Lönerna utbetalades 2022-02-25 efter kontrasignering från VD. Vid denna löneutbetalning reglerades såväl tjänstemannalöner för februari som styrelsearvoden för styrelsemöte den 2022-02-11.</p> <p>11-nov Frånvarorapporter och reseräkningar, samt lönejusteringar godkänns och attesteras av VD innan de går till Bengt Heinestam för lönekörning. Bengt Heinestam utför lönekörningen och skickar en betalfil till banken. Innan utbetalningar kan ske sak den signeras av Bengt Heinestam och därefter kontrasigneras av VD hos Swedbank innan utbetalning kan ske. Skattekontoutdrag och bankkontoutdrag laddas upp i Finsit månadsvis vilket gör det enkelt för VD att kontrollera att bolaget levererar korrekt AGI till Skatteverket samt att lönerna utbetalas. VD har även tillgång till redovisningssystemet för att löpande kunna kontrollera att skattekonto och bokföring stämmer överens.</p> <p>Har kontrollerat samtliga gällande löner, granskat inestående och uttagna semesterdagar, samt jämfört reseräkningar och frånvarorapporter för oktober månads löneutbetalning och har inte hittat några avvikelser. Lönerna utbetalades 2022-10-25 efter kontrasignering från VD.</p>
Hantering av kundavtal	Dokumentation, fakturering och arkivering i diarie	Säljansvarig	Stickprov (alla avtal sedan årets början eller senaste kontrollen)	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning av stickprovs-kontroll	<p>30-aug Vid genomgång av samtliga 14 ingångna avtal från och med första januari 2022 till och med 30:e augusti uppdagades ett avsteg och det var att avtal för AC-E20220517_84G saknades i diariet. Avsteg är tillrättat.</p> <p>25-jan 2023 Vid genomgång av samtliga 30 ingångna avtal under år 2022 upptäcktes ett avtal som saknade påbörjad fakturering av hyresavgift. Engångsavgiften var fakturerad. Åtgärdades efter kontrollen. Annars inga avvikelser.</p>
Felanmälningsrutiner från kund	Att felanmälan från kund till kundtjänst hanteras enligt uppsatta rutiner	Leveransansvarig	Stickprov 5 st	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning från anmälan till klarrapporterat ärende	<p>04-aug Kontrollerat ärendena: Ticket#2022033126000052, Ticket#2022033126000052, Ticket#2022061326000518, Ticket#2022032826000353, Ticket#2022072026000173. Hantering har utförts enligt uppsatta rutiner och inom avtalad servicenivå.</p> <p>13-jan 2023 Kontrollerat ärendena: Ticket#2022082426000253, Ticket#2022101426000179, Biljett#2022101726000137, Ticket#2022082626000231, Ticket#2022081526000243. Totalt fem stycken ärenden och hanteringen har utförts enligt uppsatta rutiner och inom avtalad servicenivå.</p>

Diarie	Att handlingar diarieförs enligt uppsatta rutiner	Vd	Samtliga handlingar i diariet sedan årets början.	Min 2/år	Varje halvår	Vd	Beskrivning av stick-provskontroll
Mail och lagring av dokumentation	Kontroll backup och återläsning	Vd	Kontrollera att backup fungerar och att återläsning är möjlig	Min 2/år	Varje halvår	Styrelse	Rapport innehållande bekräftelse på att backup genomförd
Rondering noder	Kontrollera att släcksystem, kylsystem, elkraft och larm fungerar	Nodansvarig	Testkörning av system	Min 2/år	Varje kvartal	Vd	Testprotokoll med eventuella avvikelser

<p>20-juni Genomfört internkontroll på hela diariet och samtliga handlingar sedan 2022-01-01 för övriga handlingar, kundavtal och leverantörsavtal. Register var uppdaterade och handlingar innehåller har information som DNR nummer, Ankommet eller upprättat datum. Handlingar finns både i pärmar och digitalt. En felaktighet upptäcktes och det var ett kundavtal saknades i pärm. Handläggare är ombedd att säkerställa att det fysiska dokumentet återplaceras i rätt pärm.</p> <p>4-jan 2023 Diarum kontrollerat i samband med årsbryt och förberedelse av nästa års diarium. Samtliga handlingar har registrerats och arkiverats med diarienummer och dokumenterats i sharepoint enligt uppsatta rutiner.</p> <p>2-maj Advania har genomfört kontroll av backup och återläsning samt gått igenom antalet användare i sharepoint. En förteckning av backup finns på fil och advania verifierar i sin mejlrapport att återläsning och backup fungerar som den ska.</p> <p>21-nov Kylvätskan bör bytas och startrelä var dåligt och byttes ut i samband med service och testkörning av reservkraftverket den 20/6.</p> <p>8-dec Enligt service av reservkraftverket behöver motorolja bytas sommaren 2023 likaså smörjolja.</p>

Analys/slutsats av internkontroll

Internkontroller har under året följt internkontrollplanen så gott som på en kontroll. Den sista kontrollen av mail och lagring av dokumentation har inte hunnit slutredovisats. Arbetet med test av återläsning och kontroll är beställd av IT-leverantör men leverans har dragit ut på tiden.

Några enstaka avvikelser har identifierats beträffande start av faktureringar men som rättats till efter genomgången. Likväl är ambitionen att minska sannolikheten till liknande misstag i framtiden genom införande av både CRM-system och ärendehanteringssystem.

Internkontrollarbetet har bidragit till kvalitetssäkring av arbetsrutiner och dokumentation. Samtidigt har bolaget kunnat säkra att vi startat aktuella avtalade faktureringar.